

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/323/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112232292
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3112232292.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Tomášikova, IČO 00 151 653, zastúpeného JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Piešťany, Sad A. Kmeťa 24, IČO 36 866 598 proti odporkyni E. B., občanke Slovenskej republiky, bytom K. K., štvrť Q. XXX/X, o zaplatenie 1.289,40 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. decembra 2013 č. k. 12C/488/2012- 56 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. decembra 2013 č. k. 12C/488/2012- 56 bolo odporkyni uložené zaplatiť navrhovateľovi istinu 677,79 Eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 11.11.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý. Účastníkom nebolo priznané právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že podľa Zmluvy o splátkovom úvere č. 027120210 zo dňa 08.11.2006 navrhovateľ poskytol odporkyni ako dlžníkovi úver vo výške (27.000,-Sk) 896,24 Eur s úrokovou sadzbou 18,40% ročne pri RPMN 25,36 %, pri 60 mesačných splátkach po (750,-Sk) 24,90 Eur s konečnou splatnosťou dňa 10.11.2011. Odporkyňa prestala splácať úver podľa dohodnutých mesačných splátkach v júni 2009 a podľa vyjadrenia navrhovateľa zostala neuhradená istina vo výške 908,38 Eur, úroky vo výške 18,40 % ročne z tejto istiny od 05.08.2011 do 13.11.2012 vo výške 215,86 Eur a 8% ročné úroky z omeškania od 01.06.2009 do 13.11.2012 vo výške 165,16 Eur. Podľa úverovej zmluvy bola RPMN vo výške 25,36% a priemerná RPMN bánk, zverejnená na internete ku dňu podpísania zmluvy vo výške 15,43%. Súd v zmysle citovaných ustanovení na ochranu spotrebiteľa považoval v zmluve uvedenú RPMN za neprimerane vysokú, v neprospech spotrebiteľa - odporkyne a priznal navrhovateľovi iba priemernú RPMN vo výške 15,43%. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 27.000,- Sk (896,24 Eur), k tomu RPMN 15,43% ročne z tejto sumy za obdobie (60 splátok) od 10.12.2006 do 10.11.2011 vo výške 20.510,- Sk (680,81 Eur), spolu 47.510,- Sk (1.577,04 Eur). Odporkyňa zaplatila z tejto sumy časť vo výške 899,25 Eur a zostal nesplatený dlh 677,79 Eur. Súd prvého stupňa preto zaviazal odporkyňu k zaplateniu tohto zostatku dlhu. Vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý ako nedôvodný. Súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi úrok z omeškania od nasledujúceho dňa po splatnosti poslednej splátky úveru podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, Občianskeho zákonníka zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „Občianskeho zákonníka“) , § 497, § 265 Obchodného zákonníka, § 2 písm. b), § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch , čl. 6 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Proti tomuto rozsudku do výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku podal navrhovateľ včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté výroky tak, že podanému odvolaniu vyhovie v celom rozsahu event. aby zrušil napadnuté výroky rozsudku súdu I. stupňa a vec vrátil I. stupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. Uviedol,

že súd nespochybnil výšku zmluvne dohodnutého úročenia poskytnutého úveru vo výške 18,40 %. Napriek tomu dospel k záveru, že výška RPMN nie je správna. Výšku RPMN ustálil na výšku 15,43%. Neuvedol, z akého prameňa na internete túto informáciu zistil, takže nemá možnosť si uvedenú informáciu preveriť a k tejto sa vyjadriť. Na internete sa dopátral iba k súhrnnej informácii o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch za 1. štvrtrok roka 2008 a následných obdobiach na stránke Ministerstva financií SR. Predmetné informácie k predchádzajúcim rokom nie sú zverejnené. Podľa údajov na uvedenej stránke za 1. štvrtrok roka 2008 pri úveroch do 50.000,- Sk s dohodnutou dobou splatnosti od 1 do 5 rokov je priemerná RPMN 70,61%. Oproti súdom ustálenej výške RPMN 15,43% by muselo byť zmluvne dohodnuté úročenie úveru vo výške podstatne nižšej ako je 15,43%. Úročenie bolo dohodnuté vo výške 18,40 %. S takým úrokom poskytovali úvery aj ďalšie banky v tom čase a mieste sídla odporkyne, niektoré dokonca s oveľa vyšším úrokom. Súd prvého stupňa vypočítal, že suma, ktorú mala odporkyňa celkom zaplatiť pri RPMN 15,43 % bola 47.510,- Sk. Poukazoval však, že v zmysle uzavretej zmluvy o úvere pri uvedenej RPMN vo výške 25,36% mala odporkyňa zaplatiť navrhovateľovi celkom sumu 45.000,- Sk, čo je o 2.510,- Sk menej, ako vypočítal súd. Ďalej napádal skutkové zistenie súdu, že odporkyňa zaplatila z dlžnej sumy časť istiny vo výške 899,25 Eur. Z transakcií na úverovom účte odporkyne vyplýva, že táto z dlžnej sumy zaplatila v období od 10.12.2006 do 10.05.2009 celkom iba sumu 747,36 Eur. Ďalej uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Podľa jeho názoru súd pochybil, keď zmluvný vzťah posúdil aj v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle § 265 Obchodného zákonníka (správne § 165 Obchodného zákonníka) a keď ho neposúdil v zmysle ustanovení § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a §§ 502-503 Obchodného zákonníka. Vytýkal okresnému súdu, že z rozhodnutia nevyplýva, v zmysle akého zákonného ustanovenia posúdil uplatnené úroky a prečo tieto navrhovateľovi priznal iba do termínu poslednej splátky poskytnutého úveru. Poukazoval na zákonné úpravy úročenia a na zmluvnú úpravu v bode 7.4.2. všeobecných obchodných podmienok. Taktiež mu nie je z rozhodnutia zrejmé, prečo priznal navrhovateľovi úroky z omeškania iba odo dňa poslednej zmluvnej dohodnutej splátky t.j. od 11.11.2011 do zaplatenia napriek tomu, že odporkyňa bola v omeškaní so splátkami počas trvania zmluvného vzťahu. Z rozhodnutia nevyplýva, prečo súd vylúčil započítavanie čiastočných úhrad dlhu, ktoré boli zaplatené odporkyňou po splatnosti jednotlivých splátok úveru v zmysle ustanovenia § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka ako aj bodu 5.4. Obchodných podmienok banky v poradí najprv na príslušenstvo pohľadávky a až následne na istinu pohľadávky. Súd nesprávne rozhodol aj o trovách konania.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. d) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

Ustanovenie § 221 ods. 1 O.s.p. taxatívne vymedzuje dôvody, pre ktoré je možné zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu.

Nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, na rozdiel od právnej úpravy do 01.09.2005 (novela O.s.p. vykonaná zák. č. 341/2005 Z.z.), už nepatrí medzi taxatívne uvedené dôvody v ustanovení § 221 ods. 1 O.s.p., pre ktoré bolo potrebné prvostupňové rozhodnutie zrušiť.

Medzi zrušovacie dôvody podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. patrí taký postup súdu prvého stupňa, ktorým odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Vychádzajúc z čl. 1, čl. 7 a čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd pod právom na spravodlivý súdny proces je treba rozumieť aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. určuje náležitosti odôvodnenia rozsudku. V zmysle uvedeného ustanovenia, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku v prejednávanej veci nezodpovedá uvedeným kritériám.

Okresný súd predovšetkým v rozhodnutí neuviedol, z akého dôkazu resp. z akého zdroja vychádzal pri zistení výšky priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) v obdobnom type úveru v rozhodnom období (15,43%), pričom práve tento údaj bol pre súd rozhodujúcim kritériom (skutočnosťou) pre posúdenie návrhu a rozhodnutie o ňom.

Rozhodným obdobím pre určenie výšky priemernej RPMN bol dátum uzavretia zmluvy t.j. 28.11.2006. Ministerstvo financií SR a Národná banka Slovenska zverejňujú údaje o priemernej RPMN na základe splnomocnenia obsiahnutého v §7a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré bolo vložené zákonom č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008, a to na webovej stránke ministerstva financií. Preto sa na predmetnej stránke spomínanej aj navrhovateľom v odvolaní nachádzajú súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi vrátane údajov o RPMN po prvýkrát až za obdobie 1. štvrťroka 2008. K danému rozhodnému obdobiu t.j. obdobiu 4. štvrťroka 2006 sa takéto údaje na príslušnej webovej stránke vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (účinnosť právnej úpravy) nenachádzajú. Pokiaľ súd prvého stupňa získal informáciu o výške priemernej RPMN v rozhodujúcom období z iného prameňa, mal tento dôkaz resp. zdroj predmetnej informácie vo forme listiny vložiť do spisu, prípadne uviesť v rozhodnutí internetový odkaz (webovú stránku), aby si tak nielen odvolací súd, ale najmä účastník mohol overiť správnosť predmetného skutkového zistenia a vyjadriť sa tak ku skutkovým a právnym záverom súdu z tejto skutočnosti vychádzajúcim. Zároveň súd prvého stupňa neuviedol postup výpočtu (akým spôsobom vypočítal) a teda ako dospel k záveru, že odporkyňa by mala pri ním zistenom správnom -primeranom RPMN 15,43% zaplatiť celkovo sumu 47.510,- Sk (1.517,29 Eur). Aj pokiaľ k predmetnému výsledku dospel správne (správnym spôsobom výpočtu pri správnych vstupných údajoch vrátane RPMN), javí sa uvedený právny záver o neprimeranosti úveru zmätočným, pretože v zmysle uzavretej zmluvy o úvere mala odporkyňa zaplatiť celkovú sumu 45.000,- Sk (1493,73 Eur), ako vyplynulo nielen z tvrdenia navrhovateľa v odvolaní, ale aj zo zistenia konajúceho súdu vo veci vydania platobného rozkazu (č.l. 39 spisu), čo je o 2.500,- Sk (82,99 Eur) menej, ako v konečnom dôsledku súd predmetným rozhodnutím považoval za celkový dlh odporkyne voči navrhovateľovi. Je však možné, že okrem splátky 750,- Sk (24,89 Eur) mala odporkyňa platiť osobitne aj poplatok za správu úveru 60,- Sk (1,99 Eur) mesačne, ktorý nebol zahrnutý v splátke. V takom prípade by zaplatila na úvere celkovo sumu 48.600,- Sk (1.613,22Eur), ktorá suma by už bola o 1.090,- Sk (36,18 Eur) vyššia ako suma uložená súdom. Táto skutočnosť (povinnosť zaplatiť okrem splátky 750,- Sk ešte 60,- Sk každý mesiac) však z tvrdenia navrhovateľa v návrhu ani z vykonaných dôkazov jednoznačne nevyplývala.

Ďalej je pre porušenie zásady non ultra petitem vyjadrenej v § 153 ods. 2 O.s.p., zjavne nesprávny výrok okresného súdu, ktorým uložil odporkyňi zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9,25% už od 11.11.2011, hoci navrhovateľ žiadal v návrhu priznať úrok z omeškania len vo výške 8% ročne a až od 14.11.2012 (navrhovateľ aj túto nesprávnosť hoci je v jeho prospech v odvolaní namieta).

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia nevysvetlil, prečo, z akých dôvodov nepovažoval návrh v časti o zaplatenie úroku vo výške 18,40% ročne zo sumy 908,38 odo dňa 14.11.2012 do zaplatenia za dôvodný a návrh v tejto časti zamietol.

Súhrnné zistenie vykonané okresným súdom neumožňuje revíznemu súdu fakticky preskúmanie súdom prijatých záverov práve z toho dôvodu, že nie je zrejmé, o ktoré konkrétne dôkazy bolo toto skutkové zistenie opreté a právne závery urobené. Predmetné rozhodnutie je tak zaťažené nepreskúmateľnosťou. Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia právneho posúdenia veci súdom bráni odvolaciemu súdu zhodnotiť jeho správnosť.

Krajský súd k námietkam navrhovateľa ďalej dodáva, že považuje právne posúdenie zmluvného vzťahu medzi účastníkmi ako spotrebiteľského právneho vzťahu za správne.

Súd sa stotožnil s právnym názorom navrhovateľa, že ide o tzv. absolútny obchod. Súd sa však nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa, že vec nemožno posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. pred 01.01.2008. Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenie Občianskeho zákonníka obsiahnuté v jeho prvej časti ako všeobecné ustanovenie, je nevyhnutné ju v skutkovo

relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

V riešení problému, či aplikovať inštitút spotrebiteľských zmlúv aj v právnom vzťahu, ktorý sa spravuje, či už ex lege alebo ex contractu, ustanoveniami Obchodného zákonníka, je potrebné mať na pamäti skutočnosť, že táto právna úprava bola a je sprevádzaná predpisom verejnoprávneho charakteru obsahujúcim kogentné ustanovenia t.j. zákonom na ochranu spotrebiteľa. Zmluva uzatvorená účastníkmi spĺňa súčasne náležitosti typovej zmluvy podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom a platnom ku dňu uzavretia zmluvy. V danej veci navrhovateľ, ktorý zmluvu uzatváral ako poskytovateľ peňažných prostriedkov- veriteľ, je dodávateľom- právnickou osobou, podnikateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (poskytovanie úverov), a odporkyňa je spotrebiteľom- fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci obchodnej činnosti. Ide o adhéznú zmluvu, ktorú navrhovateľ uzatváral vo viacerých prípadoch, a odporkyňa obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnila, bola jej predložená len na podpis. Zmluva bola pripravená na predtlačenom tlačive. Obsah tejto zmluvy nie je výsledkom rokovania strán, ale bol navrhovateľom ako dodávateľom vzhľadom k jeho postaveniu silnejšej strany v danom vzťahu určený vopred, bez toho aby odporkyňa mala možnosť individuálne ovplyvniť znenie zmluvy.

Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi dňa 28.11.2006 je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.2004 vychádzajúc z európskej legislatívy (Smernica Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spĺňa totiž náležitosti spotrebiteľskej zmluvy pozitívne vymedzené v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka a to aj v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (t.j. v znení v zmysle zákona č. 150/2004 Z.z.), pretože ho je potrebné vykladať v spojení s rozhodnou európskou legislatívou už vtedy platnou a účinnou (formulácia vo vtedy účinnom ust. § 52 Občianskom zákonníku nespĺňala požiadavky smernice 93/13/EHS, keďže uvedená smernica neobsahuje taxatívny výpočet zmlúv, na ktoré sa má vzťahovať politika ochrany spotrebiteľa) a aj v spojení s dôvodovou správou k následnej novelizácii zákonom č. 568/2007 Z. z., podľa ktorej tam uvedený výpočet právnych foriem spotrebiteľských zmlúv je len demonštratívny a teda spotrebiteľskou zmluvou môžu byť aj iné zmluvy.

Súd prvého stupňa správne citoval ustanovenie čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v záujme eurokonformného výkladu vnútroštátnej právnej úpravy.

Z vyššieuvedených dôvodov krajský súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a podľa § 221 ods. 2 mu vec vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu doplniť dokazovanie listinou resp. prameňom, z ktorého čerpal údaje o priemernej RPMN pri obdobnom type úveru v rozhodnom období a uviesť tieto údaje v odôvodnení rozhodnutia spolu so spôsobom výpočtu celkovej sumy, ktorú by mala odporkyňa zaplatiť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .